

МАСА12030-02
ИАСА48030-02

мастер академске студије архитектуре
интегрисане академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	архитектура и метаструктура сви модули	година	прва
изборна група	изборни предмет 2 – архитектура	семестар	2
наставник	Милан Вујовић, редовни професор бр. каб. 237	статус	изборни
E-mail контакт		ЕСПБ	2
учесници у настави	др Ксенија Пантовић, научни сарадник	часови активне наставе	
сарадници	Снежана Златковић, асистент	предавања	2
		вежбе	0
		др. облици	0
		сам.истр.рад	
		остали часови	
координатор СЦ	мр Будимир Судимац, доцент		
пожељне квалификације за пријем студената	портфолио		

садржај предмета

циљ:

Основни циљ наставе на предмету „Архитектура и метаструктура“ је упознавање студената са типологијом комплексних архитектонских пројеката. У фокусу истраживања наћиће се пројекти који су по својој структури, концепту и програмско-просторним особинама сложени и не могу се посматрати, анализирати и валоризовати у контексту традиционалних типолошких дискурса. Појам „метаструктура“ користи се као теоријско-филозофски предложак за отварање дискусије о савременим кретањима у архитектонском пројектовању.

теоријска и практична настава:

Постструктуралистичка ера, нове парадигме и сагледавање модерности у корелацији технолошког прогреса (комуникације) и потреба модерног друштва (одрживост развоја) претходница су настанку нових структурално-функционалних и типолошких ситуација у архитектури. Предавања, дискусије и анализа биће фокусирани ка историјским и теоријским изходштима пројектантских ставова и приступа (језика, дијалекта), пројекцијама, одрживим могућностима развоја и тенденцијама у будућности. Корпус примера који ће бити посматрани односи се, пре осталог, на објекте који генеришу високе концентрације кретања, комуникације и присуства корисника: хале, аеродромски, железнички, поморски и речни путнички терминали, сајмови, изложбени павиљони, аудиторијуми, перформинг центри, дворане, тргови и др. Теме које ће бити обрађиване су: савремени приступи архитектонској типологији, комплексне типологије (хибридизација, отворене типологије, адаптивност и еволутивност архитектонске форме, резултантне типологије), кретање као генератор архитектонске композиције (футуризам, метаболизам, структурализам), чворишта, објекти сложеног профила и великог волумена, полифункционалност и волумен, структура-мегаструктура-метаструктура (композициона својства и принципи модификовања архитектонске структуре). Студенти ће кроз различите медијуме анализирати композиционе, функционалне и естетске корелације комплексних типологија, пројектантске принципе, манифесте, начела и стандарде, међусобно и у ширем контексту актуелних збивања на архитектонској сцени.

метод извођења наставе:

Предавања, дискусија, анализа студија случаја...

основна литература:

Arnheim, R.(1977) "The dynamics of architectural form", University of California press Berkley, Los Angeles, London
Вујовић, М. (2010). Архитектонска композиција аеродромског путничког терминала - форма "претпоставља функцију. Београд: Задужбина Андрејевић.
Koolhaas, R. & Obrist, H. (2011). Project Japan: Metabolism Talks...Keln: TASCHEN.
Eisenman, P. (1999) "Diagram Diaries", Thames&Hudson, London

ИСХОДИ

- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
  - 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
  - 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
  - 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе

завршни испит

термински план

недеља датум

опис тематских јединица

1	Уводно предавање: циљеви и садржај наставе, објашњење задатка
2	Презентација, разговор, дискусија, консултације
3	Презентација, разговор, дискусија, консултације
4	Презентација, разговор, дискусија, консултације
5	Презентација, разговор, дискусија, консултације
6	Презентација, разговор, дискусија, консултације
7	Колоквијум 01
8	Презентација, разговор, дискусија, консултације, студија случаја
9	Презентација, разговор, дискусија, консултације, студија случаја
10	Презентација, разговор, дискусија, консултације, студија случаја
11	Презентација, разговор, дискусија, консултације, студија случаја
12	Колоквијум 02
13	Консултације за завршни рад
14	Консултације за завршни рад
15	Консултације за завршни рад